

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจ่ายเงินประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์

และวิธีการ การจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่ง

ผู้บริหารซึ่งไม่เป็น ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ (กรณีของศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ วงศ์
วัฒนศานต์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา)

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๔/๓๕๗๒๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๒๒๙๖ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เสนอขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาป่วยกรณีศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ เจ็บป่วยโดยสาเหตุสืบเนื่องมาจากการตรากตรำในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๑ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งซึ่งมิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการในกรณีอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง จะจ่ายเงินประจำตำแหน่งหรือไม่หรือเท่าใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นสมควร” แต่เนื่องจากตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๖ ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาป่วยไว้ สรุปความได้ว่า ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งผู้ใดลาป่วย ให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาได้ในปีหนึ่งไม่เกินหกสิบวันทำการ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการวินิจฉัยข้อกฎหมายดังกล่าวว่า ศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ จะมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือ มาตรา ๑๖ กรมบัญชีกลางจึงขอหารือ ดังนี้

๑. กรณีสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาป่วยโดยมีสาเหตุการเจ็บป่วยเนื่องจากการตรากตรำในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ จะสามารถนำ มาตรา ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

๒. หากนำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับได้จะเป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๖ หรือไม่ เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๖ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาป่วยไว้แล้ว

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๐๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า ในระหว่างลาป่วยโดยมีสาเหตุจากการเจ็บป่วยเนื่องจากการตรากตรำในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ นั้น เห็นว่า การมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการมีพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับด้วยกัน คือ พระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดประเภท ตำแหน่ง และการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ดังนั้น การพิจารณาว่า ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งใดจะได้รับเงินประจำตำแหน่งเป็นจำนวนเท่าใดและมีหลักเกณฑ์การจ่ายเงินประจำตำแหน่งอย่างไรต้องพิจารณาพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับประกอบกัน

โดยเหตุที่ศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นการดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๓^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการฯ และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ พ้นจากตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้น เมื่อศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ ยังไม่พ้นจากตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง ส่วนการที่จะไม่ได้รับเงินประจำตำแหน่งในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่นั้น จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่ง

^๑ มาตรา ๑๑ ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งผู้ใดละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ มิให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งสำหรับวันที่ผู้นั้นละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการ

ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งซึ่งมิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการในกรณีอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง จะจ่ายเงินประจำตำแหน่งหรือไม่หรือเท่าใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นสมควร

^๒ มาตรา ๓ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่ง ประเภทบริหารระดับสูง ได้แก่ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ ขึ้นไป ที่มีฐานะและหน้าที่ในการบริหาร ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือจังหวัด

มิให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งเพราะเหตุละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการ เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ มิได้ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ อันเป็นกรณีต้องห้ามมิให้จ่ายเงินประจำตำแหน่ง แต่การมิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเพราะเจ็บป่วยเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตรากตรำ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรณีอื่นที่มีได้เกิดจากการละทิ้งหน้าที่หรือหนีราชการ ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงอาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการฯ จ่ายเงินประจำตำแหน่งให้แก่ศาสตราจารย์พิเศษชัยวัฒน์ฯ ตามที่เห็นสมควรได้ ซึ่งเรื่องนี้อาจเทียบเคียงได้กับเรื่องที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๓๓๖/๒๕๔๕^๓ ซึ่งมีประเด็นสรุปว่า เมื่อข้าราชการกระทรวงการคลัง ตำแหน่งรองอธิบดีรายหนึ่งได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษา โดยยังไม่พ้นจากตำแหน่งรองอธิบดีอันเป็นตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง เมื่อรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีสมควรเพราะมิใช่เป็นความผิดของรองอธิบดี รัฐมนตรีก็อาจอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการฯ จ่ายเงินประจำตำแหน่งรองอธิบดีให้ได้

ประเด็นที่สอง ที่ว่า หากมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ จะเป็นการขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวหรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจ่ายเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายพิจารณาเพื่อมีคำสั่งให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งแก่ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งที่มีได้มาปฏิบัติราชการด้วยเหตุอื่นซึ่งมิใช่การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ หรือไม่หรือเท่าใดตามที่เห็นสมควรได้ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง

ส่วนการที่มาตรา ๑๖^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกานี้กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งผู้ใดลาป่วย ให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาสำหรับผู้นั้นได้ในปีหนึ่งไม่เกินหกสิบวันทำการนั้น เป็นการกำหนดถึงสิทธิของข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งไว้เป็นการทั่วไป โดยให้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งระหว่างวันลาสำหรับผู้นั้นได้ปีหนึ่งไม่เกินหกสิบวันทำการ ซึ่งถ้าอยู่ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้ว ข้าราชการผู้นั้นย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาตามที่กำหนดไว้ อันเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้จ่ายเงินประจำ

^๓ บันทึก เรื่อง การเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่ง ส่งถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี พร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๕๗๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๕

^๔ มาตรา ๑๖ ข้าราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งผู้ใดลาป่วย ให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งระหว่างลาสำหรับผู้นั้นได้ในปีหนึ่งไม่เกินหกสิบวันทำการ

ตำแหน่งได้แม้จะมีได้มาปฏิบัติราชการโดยไม่ต้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาเพื่อมีคำสั่งให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการผู้นั้นอีกแต่อย่างใด แต่ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งผู้ใดลาป่วยเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ การที่ข้าราชการผู้นั้นจะได้รับเงินประจำตำแหน่งส่วนที่นอกเหนือจากสิทธิที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ อีกหรือไม่และเป็นจำนวนเท่าใด ต้องพิจารณาตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง ซึ่งถ้าหากเป็นการลาป่วยโดยมีเหตุผลอันสมควรและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว การจะจ่ายเงินประจำตำแหน่งให้กับข้าราชการผู้นั้น ย่อมเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่จะพิจารณาจ่ายเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งซึ่งมิได้มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง ด้วยเหตุนี้ การใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว จึงหาเป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติมาตรา ๑๖ แต่อย่างใดไม่ เนื่องจากเป็นการใช้อำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ในการที่จะพิจารณาเพื่อมีคำสั่งให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งแก่ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือไม่หรือเท่าใดตามที่เห็นสมควรได้

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๗